

**UCHWAŁA Nr 41/2021
KOMISJI EWALUACJI NAUKI
z dnia 17 listopada 2021 r.**

w sprawie czasopism zawartych w wykazie zestawionym na podstawie pism od podmiotów, które wystąpiły do Ministra Edukacji i Nauki o podwyższenie punktacji bądź zwróciły się o umieszczenie ich na Wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych

Komisja Ewaluacji Nauki, działając na podstawie art. 274 ust.1 pkt. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, 619 i 1630), w odpowiedzi na pismo Doradcy Ministra, członka Gabinetu Politycznego Ministra z dnia 2 listopada 2021 wraz z załącznikiem, po przeanalizowaniu wykazu tytułów czasopism zestawionego na podstawie pism od podmiotów, które wystąpiły do Ministra Edukacji i Nauki o podwyższenie punktacji bądź zwróciły się o umieszczenie ich na wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, przedstawia stanowisko zawarte w dokumencie, który stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.

**Przewodniczący
Komisji Ewaluacji Nauki**



prof. dr hab. inż. Błażej Skoczeń

**STANOWISKO KOMISJI EWALUACJI NAUKI
z dnia 17 listopada 2021 r.**

w sprawie czasopism zawartych w wykazie zestawionym na podstawie pism od podmiotów, które wystąpiły do Ministra Edukacji i Nauki o podwyższenie punktacji bądź zwróciły się o umieszczenie ich na Wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych

W odpowiedzi na pismo Doradcy Ministra z dnia 2 listopada 2021 wraz z załącznikiem, Komisja Ewaluacji Nauki, zwana dalej „Komisją”, przedstawia następujące stanowisko:

1. Komisja stwierdza, iż w świetle § 14a rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 7 listopada 2018 r. w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 349), zwanego dalej „Rozporządzeniem”, nie ma możliwości sporządzenia projektu Wykazu czasopism naukowych oraz recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, zwanego dalej „Wykazem”, poprzez wprowadzenie do niego czasopism naukowych spoza międzynarodowych baz danych WoS, Scopus czy ERIH+. Ponadto, Komisja nie ma możliwości sporządzenia projektu Wykazu zawierającego zmiany punktacji czasopism naukowych znajdujących się aktualnie w Wykazie.
2. Komisja uważa, iż nie należy umieszczać w Wykazie tych czasopism, które nie spełniają warunków określonych w § 6 Rozporządzenia.
3. Komisja uważa, iż nie należy dokonywać zmian punktacji czasopism, poza procedurą określoną w § 14 i 14a Rozporządzenia.

Uzasadnienie:

1. W dniu 2 listopada 2021 r. dr Anna Czajczyk, Doradca Ministra, członek Gabinetu Politycznego Ministra, zwróciła się w imieniu Ministra Edukacji i Nauki do Przewodniczącego KEN z wnioskiem o zajęcie stanowiska przez Komisję w sprawie dołączonego do pisma w formie wydruku i pliku Excel: „wykazu tytułów czasopism”, zestawionego na podstawie pism od podmiotów, które wystąpiły do Ministra Edukacji i Nauki o podwyższenie punktacji bądź zwróciły się o umieszczenie ich w „Wykazie czasopism naukowych oraz recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych”, określając ustnie termin wyrażenia opinii na dzień 18 listopada 2021 r.

Przekazany plik Excel składał się z dwóch arkuszy: „Tytuły na liście”, w którym umieszczono 1052 pozycje z tytułami czasopism znajdujących się w Wykazie z propozycjami zmian w punktacji tych czasopism, oraz „Tytuły spoza listy”, w którym umieszczono 521 pozycji z tytułami czasopism nie znajdujących się w Wykazie. Materiały przekazane Komisji nie zawierały uzasadnień. Niektóre tytuły czasopism zostały powtórzone kilkukrotnie, a wnioski co do punktacji bywały niespójne.

- II. Komisja stoi na stanowisku, że jedyne formy proponowania przez nią zmian w Wykazie są zawarte w § 14 i 14a Rozporządzenia. Komisja stwierdza, że dokonanie aktualizacji Wykazu w trybie § 14 Rozporządzenia, tak aby zaktualizowany Wykaz obowiązywał w najbliższej ewaluacji, jest obecnie niemożliwe ze względu na ustawowo określone terminy.

Uzupełnienia i zmiany Wykazu w zakresie wykraczającym poza § 14a Rozporządzenia są niezgodne z podstawowymi zasadami całego procesu ewaluacji.

- III. Komisja pracuje obecnie nad przedstawieniem Ministrowi projektu wykazu, przygotowanego w trybie § 14a Rozporządzenia. Praca ta polega na uzupełnieniu ostatniego wykazu czasopism sporządzonego przez Ministra, o czasopisma naukowe lub recenzowane materiały z konferencji międzynarodowych, które zostały ujęte w bazach, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1 i 2 Rozporządzenia, po dniu określonym przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki przy sporządzaniu ostatniego wykazu czasopism, oraz o czasopisma naukowe, które zostały ujęte w bazie, o której mowa w § 6 ust. 2 Rozporządzenia, po dniu określonym przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki przy sporządzaniu ostatniego wykazu czasopism, jeżeli w ocenie Komisji posiadają międzynarodową renomę i szczególny wpływ na rozwój danej dyscypliny naukowej oraz spełniają etyczne i naukowe standardy. Sposób przypisania punktów nowym czasopismom i materiałom z konferencji jest precyzyjnie określony w § 14a ust. 3, 4 Rozporządzenia, dopuszczając w ust. 5 możliwość zwiększenia punktacji jedynie w odniesieniu do dodanych czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych (ust. 2, 3).
- IV. W opinii Komisji, wydawcy czasopism naukowych, które nie znalazły się w międzynarodowych bazach danych, a dla których wnioskuje się obecnie o włączenie do listy czasopism punktowanych, mieli możliwość ubiegania się o wsparcie finansowe w ramach programu Wsparcie dla Czasopism Naukowych (zwanego dalej WCN). Środki pozyskane w ramach tego programu przeznaczone były m.in. na działania zmierzające do podniesienia poziomu praktyk wydawniczych i edytorskich, co pozwoliłoby na osiągnięcie światowych standardów i obecność w międzynarodowym obiegu naukowym. Komisja wyraża nadzieję, że program WCN zostanie wznowiony, a wymaganym rezultatem realizacji programu będzie ujęcie czasopisma naukowego w jednej z międzynarodowych baz danych, o których mowa w § 6 Rozporządzenia. Komisja jest przekonana, że beneficjenci wznowionego programu WCN bez przeszkód spełnią kryteria wymagane w międzynarodowych bazach danych wskazanych w art. 265 ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, 619 i 1630), i w konsekwencji zostaną ujęci w Wykazie.
- V. Komisja zwraca uwagę, że przedkładanie przez Komisję propozycji punktacji czasopism opiera się na kompleksowej procedurze przewidzianej w Rozporządzeniu. Punktację w każdej z dyscyplin przypisanych do danego czasopisma proponował zespół doradczy, powołany dla tej dyscypliny. Punktacja proponowana przez każdy z 44 zespołów doradczych wynikała z wartości centylowej, wyliczonej w poszczególnych dyscyplinach na podstawie wybranego przez zespół wskaźnika wpływu. W przypadku czasopism wskazywanych z bazy ERIH+ lub będących przedmiotem projektów finansowanych w programie „Wsparcie dla czasopism naukowych” – wstępna wartość punktowa wynosiła, zgodnie z Rozporządzeniem, 20 pkt. W przypadku uznania, że wartość ta nie odpowiada rzeczywistemu wpływowi tego czasopisma lub recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych na rozwój nauki, zespół mógł zaproponować zmniejszenie lub zwiększenie liczby punktów o nie więcej niż dwa progi punktowe, przy czym propozycja zmiany podlegała ocenie Komisji. W przypadku czasopism przypisanych

do więcej niż jednej dyscypliny naukowej, punktacja proponowana przez zespoły w poszczególnych dyscyplinach mogła się różnić. Jeśli różnica nie była większa niż dwa progi punktowe, Komisja Ewaluacji Nauki, na podstawie średniej arytmetycznej punktów proponowanych czasopiśmu w poszczególnych dyscyplinach, przypisywała czasopiśmu liczbę punktów najbliższą tej średniej. Jeśli natomiast różnica wartości przypisanych przez zespoły punktów przekraczała dwa progi punktowe, Komisja dokonywała dodatkowej oceny i przedstawiała Ministrowi propozycję przypisania liczby punktów, ustalonej na podstawie punktacji proponowanej przez zespół doradczy powołany w dyscyplinie wiodącej dla tego czasopisma.

Komisja stoi na stanowisku, że nie jest właściwe dokonywanie arbitralnych zmian punktacji czasopism z pominięciem wskaźnikowo-eksperckiego trybu postępowania. Podniesienie punktacji wybranej grupie czasopism, które postulują wzrost punktacji o kilka poziomów w górę, stoi w sprzeczności z zasadą równego traktowania wszystkich czasopism i prowadzi do nieuzasadnionego wypromowania jednych *de facto* kosztem innych, bez rzetelnej podstawy w postaci obiektywnych wskaźników, które składają się na obraz czasopisma w danej dyscyplinie nauki.

- VI. W opinii Komisji punktacja wszystkich czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, które znajdują się aktualnie w Wykazie, wymaga w przyszłości aktualizacji, stosownie do zmieniających się wskaźników bibliometrycznych. Wskaźniki te zmieniają się, ponieważ z czasem czasopisma zyskują lub tracą na znaczeniu w poszczególnych dyscyplinach nauki. Czasopisma bywają usuwane z międzynarodowych baz danych, np. ze względu na stosowanie „drapieżnych praktyk” (*predatory journals*).

W opinii Komisji należy w przyszłości ponownie powołać 44 zespoły dyscyplinowe i powierzyć im ponowną ocenę czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych oraz przypisanie punktacji. Ponadto, należy rozważyć wprowadzenie zasady periodycznej aktualizacji całego wykazu (zgodnie z cezurami ustanowionymi przez międzynarodowe bazy danych) oraz zasady obowiązywania wprowadzonego poziomu punktowego nie dłużej niż przez rok.

Przewodniczący
Komisji Ewaluacji Nauki


prof. dr hab. inż. Błażej Skoczeń